

ГЕПАТИТ С: відповідь на епідемію

інформаційний
біюлетень

#1

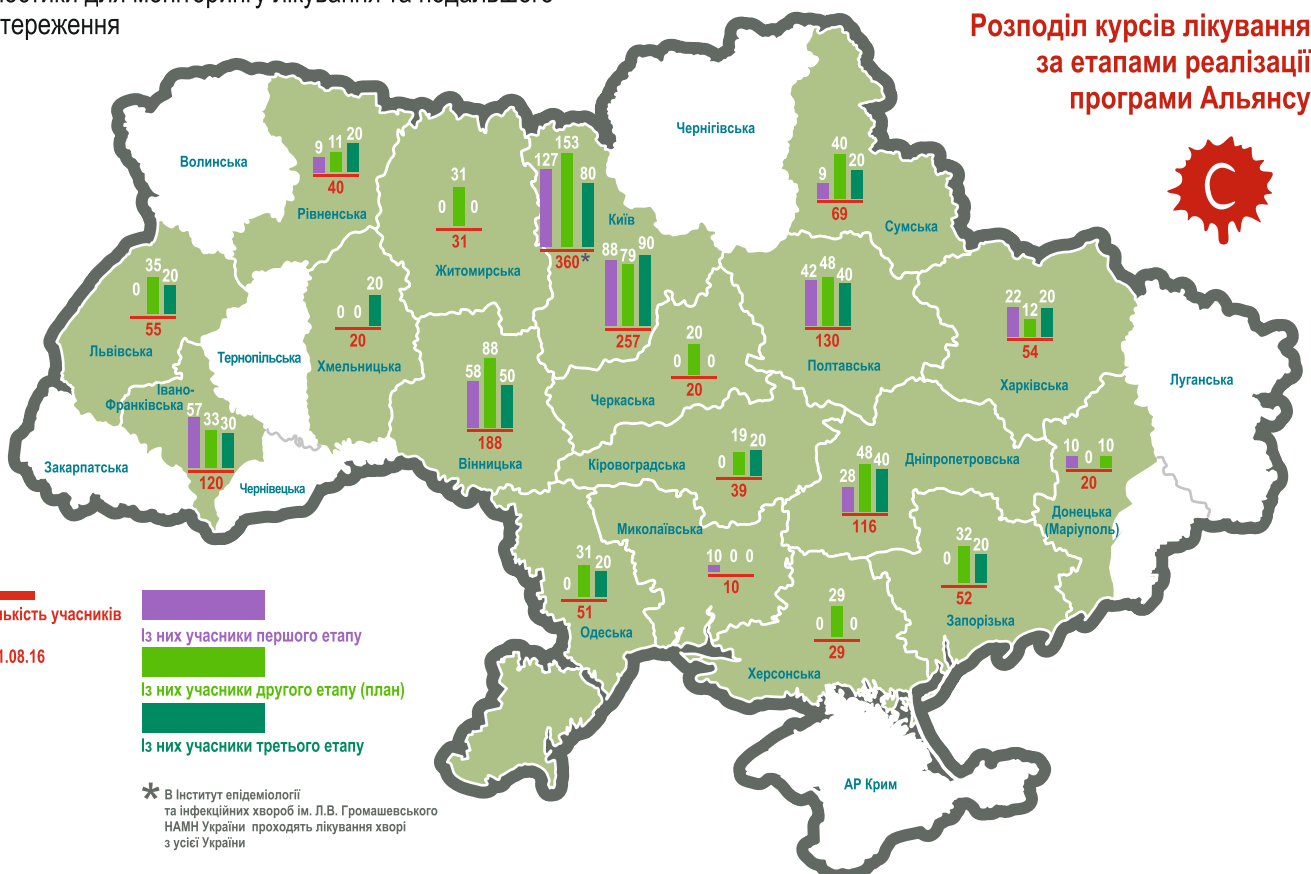

Альянс громадського здоров'я розширює доступ до діагностики та лікування гепатиту С в Україні

Основні завдання:

- Організація моделі лікування ВГС із застосуванням препаратів прямої противірусної дії (ПППД) на рівні громад для найуразливіших груп населення та також для осіб з ко-інфекцією ВІЛ/ВГС.
- Підтримка та надання доступу до лабораторної діагностики для моніторингу лікування та подальшого спостереження
- Дослідження з метою виявлення найбільш ефективної моделі лікування ВГС для найуразливіших груп населення із застосуванням ПППД
- Інтеграція схем лікування із застосуванням ПППД в Національний протокол лікування ВГС

Розподіл курсів лікування за етапами реалізації програми Альянсу

Загальна кількість учасників програми станом на 01.08.16

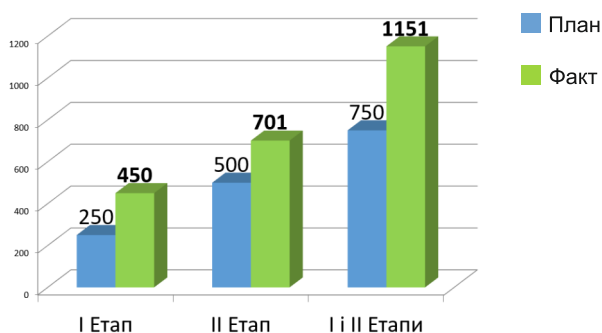
- Із них учасники першого етапу
- Із них учасники другого етапу (план)
- Із них учасники третього етапу

* В Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України проходять лікування хворі з усієї України

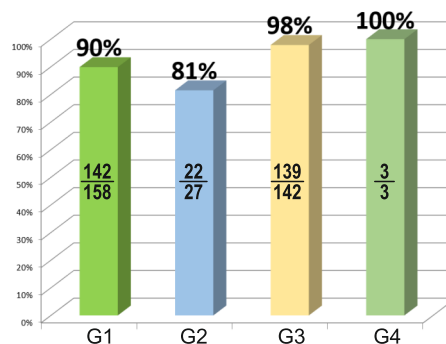
Основні партнери Альянсу громадського здоров'я

- Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»
- Лікувально-профілактичні заклади Міністерства охорони здоров'я України
- Неурядові організації
- Державна установа Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л.В. Громашеського при АМНУ

Темпи набору пацієнтів у програму станом на 01.08.2016

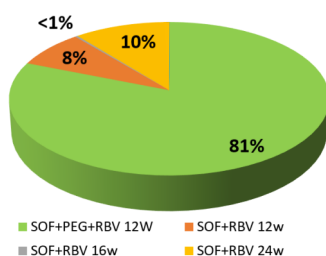
Результати лікування у розрізі генотипів (СВВ 12 тижнів)

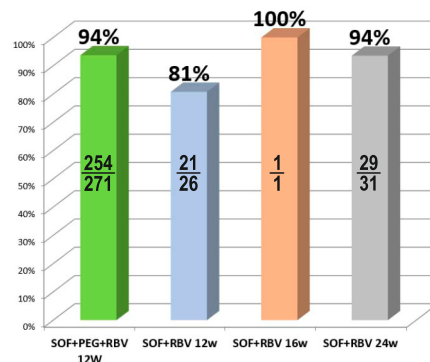
Досягнення програми Альянсу

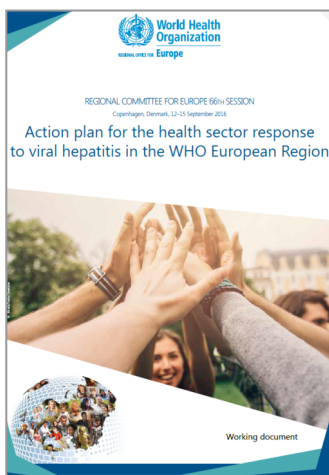
- Перевищення показників з набору пацієнтів на у проект програму за результатами двох фаз впровадження проекту (153%)
- 93% стійка вірусологічна відповідь (12 тижнів після лікування)
- 19 ЗОЗ лікувально-профілактичних закладів залучено до виконання проекту у 17 областях України
- 13 НУО здійснюють соціальний супровід
- 4 тренінги для більш ніж 60 медичних та соціальних фахівців проведено
- Впроваджено інформаційні сесії з профілактики повторного інфікування
- Моніторингові візити здійснюються у партнерстві з УЦКС
- 1 602 тестування на вірусне навантаження надано безоплатно в рамках моніторингу лікування
- Щомісячно здійснюється моніторинг залишків препаратів
- Ведеться реєстр пацієнтів
- Впроваджено практику обговорення складних випадків з міжнародними експертами-клініцистами
- Розпочато збір даних в рамках операційного дослідження
- Спільно з ДЕЦ організовано направлення повідомлень щодо побічних реакцій на препарати
- Софосбувір внесено до національного клінічного протоколу «Вірусний гепатит С», ред. від 04/11/2015

Розподіл за схемами лікування

Результати лікування у розрізі схем лікування (СВВ 12 тижнів)

Перший План дій для боротьби з вірусними гепатитами у Європейському регіоні ВООЗ затвердили 53 країни, серед яких і Україна

Перший в історії План дій для елімінації гепатиту С для 53 країн в Європейському регіоні був затверджений 14 вересня 2016 року під час 66-ї сесії Євросоюзу Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). У сесії комітету взяли участь понад 300 парламентарів, серед яких міністри охорони здоров'я Європейських країн.

За наявними оцінками, в Європі з хронічним гепатитом В живуть 13 мільйонів осіб, а з хронічним гепатитом С – близько 15 мільйонів. Дві третини інфікованих проживають в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Кожен день більше 450 осіб в регіоні все ще вмирають від захворювань, спричинених вірусними гепатитами, незважаючи на наявність засобів профілактики, в умовах обмеженої можливості отримати життєво необхідне лікування.

Цей план є основою для прийняття сектором охорони здоров'я комплексних заходів по боротьбі з вірусними гепатитами, включаючи: проведення планування на національному рівні з урахуванням відповідних фактичних даних, а також особливостей місцевої ситуації та наявних потреб; підвищення рівня інформованості населення; профілактику передачі вірусних гепатитів, а також надання послуг діагностики, догляду та лікування з особливою увагою до тих груп населення, які в найбільшій мірі зачеплені цією проблемою або піддаються найбільшому ризику інфікування вірусними гепатитами.

Метою плану є домогтися елімінації вірусного гепатиту як загрози громадському здоров'ю в Європейському регіоні шляхом скорочення рівня передачі інфекції, а також захворюваності і смертності, викликаних вірусними гепатитами і пов'язаними з ними ускладненнями; також забезпечення справедливого доступу до комплексної профілактики та рекомендованих послуг з тестування, догляду та лікування для всіх людей до 2030 р.

Сім регіональних цільових орієнтирів, які повинні бути досягнуті до 2030 р мають найважливіше значення для досягнення амбітної мети - елімінації гепатиту. Перші п'ять цільових орієнтирів, перерахованих нижче, стосуються профілактики, тоді як цільові орієнтири шість і сім, стосуються тестування і лікування:

- **95%** -ний охоплення дітей грудного віку трьома дозами вакцини проти вірусного гепатиту В в країнах, які проводять загальну вакцинацію;
- **90%** -ний охоплення втручанням з профілактики передачі ВГВ від матері до дитини: введення першої дози вакцини проти гепатиту В відразу після народження або інші підходи;
- **100%** донорської крові перевіряється з використанням методів гарантованої якості;
- **50%** ін'єкцій проводиться за допомогою ін'єкційного інструментарію зі вбудованими елементами захисту;
- один споживач ін'єкційних наркотиків отримує як мінімум 200 комплектів стерильного ін'єкційного інструментарію в рік в рамках комплексного набору послуг зі зменшення шкоди;
- **50%** людей, що живуть з хронічною ВГВ- і ВГС-інфекцією пройшли діагностику і знають про своє захворювання;
- **75%** -ний охоплення лікуванням людей, у яких були діагностовані вірусні гепатити С і які відповідають критеріям призначення терапії.

Людмила Майстат

Альянс громадського здоров'я (Ludmila Maistat старший радник програм з вірусних гепатитів Альянсу) взяла участь у роботі Стратегічного та технічного комітету з вірусних гепатитів ВООЗ, який займався розробкою та фіналізацією Плану дій щодо боротьби з вірусними гепатитами, для розробки якого використано досвід імплементації Альянсом програми розширення доступу до діагностики та лікування представників уразливих груп, яка вже понад рік з високою ефективністю (93%) впроваджується в Україні.

Ольга Голубовська

«Перед Україною, як однією з найбільш уражених епідемією країн, поставлені важливі задачі, які будуть охоплені Національним планом з елімінації вірусних гепатитів. МОЗ спільно з Альянсом громадського здоров'я ініціювали роботу над проектом Національного плану, який буде базуватися на затвердженому ВООЗ Плані дій. Важливо зазначити, що План дій ВООЗ вимагає від держави комплексного

підходу, стабільного фінансування, дотримання принципу справедливості та рівного доступу до лікування різних категорій хворих, впровадження інновацій для забезпечення якісної медичної допомоги. Для досягнення поставлених цілей Національний план повинен містити механізм забезпечення фінансової стійкості та цінову доступність інтервенцій, які здійснюватимуться системою охорони здоров'я. Отже, ми очікуємо відповідального фінансування зі сторони держави» — підкреслює Ольга Голубовська, професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені Богомольця, головний позаштатний інфекціоніст МОЗ України.

«Об'єднуємося заради припинення гепатиту»

Активісти з різних країн світу об'єднуються та закликають до негайного забезпечення доступу до нових препаратів для лікування гепатиту С

У Всесвітній день боротьби з вірусними гепатитами, 28 липня, активісти з різних країн світу та учасники глобальної кампанії наголошують на тому, що новітні, ефективні препарати для лікування гепатиту С – препарати прямої противірусної дії (ПППД) – все ще недоступні людям, які їх найбільше потребують.

У рамках кампанії «Об'єднуємося заради припинення гепатиту», ініційованої у 2015 році, Центр Альянсу зі СНІДу, споживання наркотиків та гепатиту С при Альянсі громадського здоров'я (Альянс), у тісному співробітництві з організаціями з сім'ї Міжнародного Альянсу з ВІЛ/СНІД, закликає до розширення доступу до лікування гепатиту С у країнах, найбільш постраждалих від цього захворювання, в тому числі до розробки комплексних національних програм боротьби з гепатитами та виділення достатніх ресурсів для діагностики та лікування гепатиту С, а також проведення переговорів із фармацевтичними компаніями задля суттєвого зменшення цін на препарати з метою забезпечення доступу до лікування для всіх, хто його потребує.

Людмила Майстат, старший радник програм з вірусних гепатитів Альянсу громадського здоров'я та координатор глобаль-

ної кампанії, зауважила: «Подолання гепатиту С неможливе без забезпечення доступу до діагностики та лікування для уразливих груп, оскільки саме ін'єкційне вживання наркотиків є рушійною силою епідемії. Виконання рекомендацій ВООЗ та Європейської асоціації з вивчення захворювань печінки передбачає включення представників уразливих груп до програм тестування та лікування ВГС, і це важливо брати до уваги при розробці національних планів та програм подолання епідемії». Альянсом та партнерськими організаціями було проведено численні заходи на підтримку кампанії в Україні, Камбоджі, Кенії, М'янмі, В'єтнамі та Індонезії з метою привернення уваги осіб, що приймають рішення, до цієї проблеми. Охоплення користувачів соціальних мереж сягнуло 41 600 осіб з 15 країн Азії, Африки та Європи. Центр Альянсу здійснює керівництво та координацію роботи партнерських організацій з метою максимізації зусиль, спрямованих на підвищення обізнаності, мобілізацію спільнот та посилення адвокації задля забезпечення доступних ПППД для осіб, які потребують лікування, включаючи СІН, на національному та міжнародному рівнях.

Кращі приклади адвокаційних заходів у країнах, що беруть участь у кампанії:

KANCO, Кенія

- 63 ключових зацікавлених сторін залучено до роботи з подолання гепатиту С: 62 організації KANCO та державне управління з охорони здоров'я округу Кіліфі.
- Дроп-ін центр KANCO-Ватаму організував адвокаційний захід, який пройшов у районі Ватаму.
- Проведено інформаційний форум для консультантів за моделлю «рівний-рівному», аутич-працівників, СІН та персоналу організацій.
- Співробітники регіональних представництв KANCO взяли участь у кампанії Raise Your Hand з метою розповсюдження інформаційно-освітніх матеріалів та ключових фактів про гепатит С та стали учасниками діалогу у соціальних мережах.

KNANA, Камбоджа

- KNANA взяла участь у прес-конференції з питань гепатиту С, яка була організована урядом, та провела презентацію з метою підвищення обізнаності щодо гепатиту С серед ключових партнерів.
- Заходи з метою привернення уваги ключових осіб, які приймають рішення: залучено учасників прес-конференції до кампанії Raise Your Hand.
- Ініційовано дослідження з питань гепатиту С. Завдання дослідження:
  1. Оцінити розповсюдження гепатиту С та його підтипів серед ЛЖВ, СІН та вагітних жінок у Камбоджі.
  2. Визначити рівень знань та різницю у ставленні до проблеми гепатитів серед зазначених вище груп.
  3. Визначити фактори ризику, пов'язані із моно-інфекцією гепатиту С та ко-інфекцією ВІЛ/ВГС.
  4. Документувати різні практики догляду та лікування гепатиту С у Камбоджі. Результати дослідження буде опубліковано у грудні 2016 року.

***

У світі понад 150 млн. людей інфіковані гепатитом С, з них до 4 млн. хворих проживають в Україні. Одним з пріоритетних напрямків діяльності МБФ «Альянс громадського здоров'я» є боротьба з поширенням епідемії вірусного гепатиту С в Україні та забезпечення діагностики та лікування ВГС для уразливих груп населення. У 2012 році Альянс ініціював всеукраїнську кампанію «Вимагаємо лікування», основною метою якої є

розширення доступу до діагностики та лікування вірусного гепатиту С в Україні. З 2015 року Центр кращих практик з питань ВІЛ/СНІДу, наркозалежності та гепатитів при Альянсі впроваджує глобальну кампанію «Об'єднатися та подолати гепатит С: знай, тестуй, лікуй». У 2015 році Альянс розпочав першу в Україні програму лікування препаратами прямої противірусної дії, в рамках якої вже отримали доступ до ефективного лікування понад 1000 представників уразливих груп.